

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

PARLIMEN KEEMPAT BELAS PENGGAL KEDUA MESYUARAT PERTAMA

KANDUNGAN

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M.17]:

0	Pengenaan Caj Pembetungan Indah Water Konsortium Sendirian Berhad (IWK)		
	- YB. Tuan Wong Kah Woh (Ipoh Timur)	[Halaman	1]
0	Membina Jambatan Pejalan Kaki dan Motosikal serta		
	Menyediakan Laluan Pejalan Kaki di Kawasan Berisiko		
	Tinggi Kemalangan dalam Parlimen Paya Besar		
	- YB. Tuan Mohd Shahar bin Abdullah (Paya Besar)	[Halaman	41

MALAYSIA KAMAR KHAS PARLIMEN KEEMPAT BELAS PENGGAL KEDUA MESYUARAT PERTAMA

Rabu, 10 April 2019

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Mohd Rashid Hasnon) mempengerusikan Mesyuarat]

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

Pengenaan Caj Pembetungan Indah Water Konsortium Sendirian Berhad (IWK)

2.34 ptg.

Tuan Wong Kah Woh [Ipoh Timur]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, Menteri Air, Tanah dan Sumber Asli telah pada sebelum ini memberikan jawapan kepada Parlimen berkenaan dengan mekanisme pengiraan tarif pembetungan Indah *Water* Konsortium Sendirian Berhad (IWK), tunggakan bil-bil IWK serta cadangan untuk memasukkan bil pembetungan ke dalam bil air. Caj pembetungan merupakan satu caj hasil daripada pelaksanaan Akta Perkhidmatan Pembetungan 1993 (*Sewerages Services Act* 1993), dengan izin, dan konsesi telah diberikan kepada Indah *Water* Konsortium Sendirian Berhad. Pelaksanaan ini menerima bantahan daripada rakyat yang mana perkhidmatan pembetungan sepatutnya dikendalikan oleh pihak berkuasa tempatan dan termasuk dalam cukai taksiran yang dikenakan.

Caj pembetungan IWK seolah-olah "cukai taksiran kedua" dan ini adalah sebab kenapa rakyat enggan untuk membayar caj yang dikenakan. Saya ingin menarik perhatian Menteri kepada suatu kes yang diputuskan oleh Mendiang Yang Arif Hakim VT Singham di Mahkamah Tinggi Malaya di Ipoh, IWK melawan Yong Kon Fatt, yang mana Hakim Mahkamah Tinggi Malaya telah memutuskan bahawa IWK tidak berhak mengenakan caj terhadap pengguna-pengguna tanpa bukti perkhidmatan dikemukakan. Cadangan untuk memasukkan

bil pembetungan ke dalam bil air adalah tidak wajar dan ia akan diambil sebagai suatu pendekatan drastik untuk memaksa pengguna-pengguna membayar bil tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, saya memohon supaya pihak kementerian dapat menyatakan kos yang terlibat dalam pemberian perkhidmatan pembetungan secara terperinci. Saya juga menyeru Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli untuk menubuhkan satu Jawatankuasa Khas untuk meneliti semula sama ada caj-caj dan tarif pembetungan Indah Water Konsortium Sendirian Berhad (IWK) yang dilaksanakan sejak tahun 1993 wajar diteruskan atau tidak. Pandangan-pandangan daripada kesemua pemegang pertaruhan termasuk pengguna-pengguna haruslah diambil dalam mencapai satu keputusan yang terbaik. Sekian daripada saya. Terima kasih.

2.36 ptg.

Timbalan Menteri Air, Tanah dan Sumber Asli [Tengku Zulpuri Shah bin Raja Puji]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Ipoh Timur. Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh, salam sejahtera. Indah Water Konsortium Sendirian Berhad (IWK) bertanggungjawab memberikan perkhidmatan pembetungan selaras dengan peruntukan undang-undang.

Sebelum Akta Industri Perkhidmatan Air 2006 (Akta 655) berkuat kuasa pada 1 Januari 2008, perkhidmatan pembetungan dikawal selia melalui Akta Perkhidmatan Pembetungan 1993 (Akta 508). Berdasarkan peruntukan seksyen 7 Akta 508, Kerajaan Persekutuan diberi kuasa untuk memeterai perjanjian dengan mana-mana kontraktor untuk memberikan perkhidmatan pembetungan.

Dalam hal ini, perjanjian konsesi telah ditandatangani antara kerajaan dengan IWK yang mana pihak IWK diberi kuasa antara lain, untuk mengambil alih pengurusan, pengoperasian dan penyelenggaraan sistem pembetungan awam sedia ada daripada pihak berkuasa tempatan (PBT). Di bawah seksyen 30 Akta 508, IWK diberi kuasa untuk mengutip caj terhadap perkhidmatan pembetungan berdasarkan kadar tarif yang ditetapkan di bawah Peraturan-peraturan Perkhidmatan Pembetungan (Caj) 1994.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan kes antara Yong Kon Fatt dengan IWK. Walau bagaimanapun, keputusan Mahkamah Tinggi Malaya, Ipoh berpihak kepada Yong Kon Fatt, pihak IWK telah mengemukakan rayuan kepada Mahkamah Rayuan. Dalam hal ini, Mahkamah Rayuan telah memutuskan pada tahun 2007 bahawa IWK berhak mengenakan caj pembetungan berdasarkan perjanjian yang telah dimeterai bersama kerajaan selaras dengan seksyen 7 Akta 508.

Dengan berkuat kuasanya Akta 655, Akta 508 dimansuhkan. Namun begitu, perundangan subsidiari di bawah Akta 508 masih boleh terus dikuatkuasakan. Di bawah seksyen 191 Akta 655, IWK diberi kuasa untuk menjalankan obligasi di bawah perjanjian konsesi. Pada masa ini, IWK mengenakan dan mengutip caj perkhidmatan pembetungan selaras dengan seksyen 86 Akta 655 di mana peruntukan ini membenarkan pengebilan bersepadu, dengan izin, *joint billing*, melibatkan bil bekalan air dan pembetungan.

■1440

Dengan pelaksanaan bil bersepadu ini, akan memudahkan pengguna untuk membuat bayaran bil bekalan air dan pembetungan. Kadar perkhidmatan pembetungan semasa tidak mencerminkan perkhidmatan sebenar yang diberikan oleh IWK. Hal ini dapat dilihat berdasarkan kos operasi dalam memberikan perkhidmatan pembetungan jauh lebih tinggi daripada pendapatan yang diperolehi daripada perkhidmatan pembetungan ini. Kos utama dalam memberikan perkhidmatan pembetungan adalah termasuk kos perawatan dan kos pelupusan kumbahan serta kos pengendalian dan penyenggaraan sistem pembetungan awam.

Caj perkhidmatan pembetungan bagi pengguna domestik sejak 1997 iaitu antara RM2 hingga RM8 sebulan adalah lebih rendah berbanding dengan kos penyediaan perkhidmatan oleh IWK pada masa ini iaitu di dalam lingkungan RM18 sehingga RM20 sebulan untuk setiap rumah.

Berdasarkan penjelasan yang telah diberikan, caj pembetungan adalah sesuatu yang perlu dijelaskan oleh pengguna, selaras dengan peruntukan undang-undang dan juga perkhidmatan pembetungan yang telah diberikan. Caj pembetungan bukan sahaja perlu diteruskan malah caj ini perlu disemak semula demi memastikan kelangsungan perkhidmatan pembetungan pada tahap yang lebih baik kepada rakyat. Ini sekali gus dapat memastikan kumbahan terawat yang dilepaskan ke sungai mematuhi piawaian yang ditetapkan seterusnya dapat memulihara sumber air dan memelihara kelestarian alam sekitar. Berkenaan dengan permohonan kos sara secara terperinci, saya akan sertakan dalam bertulis. Terima kasih.

Membina Jambatan Pejalan Kaki Dan Motosikal Serta Menyediakan Laluan Pejalan Kaki Di Kawasan Berisiko Tinggi Kemalangan Dalam Parlimen Paya Besar

2.42 ptg.

Tuan Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar]: Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalamualaikum warahmatullah wabarakatuh. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membangkitkan permasalahan yang dialami pengguna jalan raya masyarakat Paya Besar di dua tempat yang melibatkan kawasan berisiko kemalangan tinggi iaitu yang pertama kawasan menyeberang jalan raya dari Taman Seri Mahkota Aman ke Taman Mahkota Jaya dan yang kedua ialah kawasan yang menyeberang jalan raya di Taman Seriku.

Tuan Yang di-Pertua, permasalahan yang berlaku ialah pengguna jalan raya di keduadua kawasan ini khususnya pengguna motosikal dan pejalan kaki kerap menyeberangi jalan utama yang amat sibuk dengan menggunakan laluan kecil yang direka secara sendiri dan dianggap menjadi kebiasaan apabila setiap hari digunakan walaupun ia bukanlah laluan yang betul dan selamat. Perkara ini Tuan Yang di-Pertua, berlaku kerana pengguna motosikal dan pejalan kaki melihat laluan kecil tersebut sebagai jalan pintas berbanding memerlukan jarak perjalanan lebih yang jauh untuk membuat pusingan *U-Turn* bagi menyeberangi jalan tersebut.

Situasi ini secara tidak langsung mewujudkan keadaan yang berisiko tinggi untuk berlakunya kemalangan dan membahayakan pengguna jalan raya kerana kedua-dua kawasan ini terletak di jalan utama yang berkepadatan tinggi sebagai laluan harian menghubungkan Gambang ke Bandar Kuantan. Tuan Yang di-Pertua, kedua-dua kawasan ini juga meliputi 14 lokaliti perumahan yang berkapasiti seramai 14,000 penduduk yang pasti akan menggunakan jalan raya tersebut setiap hari. Lebih merisaukan Tuan Yang di-Pertua, adalah bagi kawasan menyeberang di Taman Seriku, Taman Mahkota Jaya dan Taman Mahkota Aman kerap kali penggunaan laluan kecil tersebut digunakan oleh masyarakat untuk ke kawasan ke Sekolah Menengah Seri Mahkota melibatkan ibu bapa dan pelajar.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan situasi ini, semakin banyak kes kemalangan berlaku di kedua-dua kawasan tersebut melibatkan pengguna motosikal dengan kenderaan yang lain hingga menyebabkan kematian dan kecacatan. Keadaan ini dilihat akan berterusan mengancam keselamatan pengguna malah semakin serius apabila ia tidak dapat diselesaikan dengan perancangan yang baik oleh pihak kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, melihat perkembangan ini, keperluan mendesak untuk membina jambatan pejalan kaki dan motosikal yang baharu perlu disegerakan bagi mengatasi permasalahan yang kian membimbangkan masyarakat Paya Besar khususnya di kedua-dua

kawasan ini. Laluan pejalan kaki yang menghubungkan pengguna dengan jambatan tersebut juga perlu disediakan untuk kemudahan yang lebih baik melengkapkan ciri-ciri keselamatan yang ada. Dengan pembinaan kemudahan baharu ini, *insya-Allah*, risiko kemalangan maut akan dikurangkan dan keselamatan pengguna motosikal dan pejalan kaki lebih terjamin.

Justeru, saya ingin mendapatkan penjelasan dan pendirian kerajaan berkenaan situasi ini dan apakah jadual kerja untuk memulakan inisiatif penyelesaian masalah tersebut? Saya mohon jaminan pihak kerajaan, agar menimbangkan perkara ini dengan penuh komited demi keselesaan dan keselamatan rakyat seterusnya menjamin kesejahteraan rakyat secara keseluruhan. Sekian sahaja ucapan saya. Ribuan terima kasih Tuan Yang di- Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

2.46 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Tuan Haji Mohd. Anuar Mohd. Tahir]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan salam sejahtera. Saya berasa sangat teruja dengan Yang Berhormat Paya Besar, yang telah mengemukakan saya rasa tiga hari berturut-turut di Kamar Khas ini tentang isu keselamatan pengguna-pengguna jalan raya. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kementerian kami sentiasa memberikan perhatian dan tumpuan kepada kawasan berisiko kemalangan terutamanya yang melibatkan pejalan kaki.

Saudara-saudara sekalian, kita tidak cuma slogan sebenarnya, memang ini dasar kementerian ini. Saya pernah main-main di negara-negara tetangga, kawan-kawan tunjuk, lihat di sana ada tulisan 'hormatilah pejalan kaki'. Dia tanya saya, "Di negeri bapak ada tidak slogan seperti ini?" saya kata, "Tidak ada". "Di negeri kami ini, pejalan kaki sangat dihormati' Ada di tulis hormatilah pejalan kaki. Akan tetapi yang banyak mati ialah pejalan kaki dilanggar orang. Saudara sekalian, pendirian kementerian jelas iaitu sentiasa berusaha untuk memastikan keadaan jalan persekutuan sentiasa berada dalam keadaan selamat, baik dan selesa kepada semua pengguna jalan termasuklah pejalan kaki dan penunggang motosikal.

Namun demikian, pembinaan Jejantas Pejalan Kaki misalnya di Jalan Persekutuan adalah terhad di lokasi-lokasi strategik dan berisiko kemalangan seperti di kawasan tumpuan ramai contohnya di kawasan sekolah, masjid dan juga di kawasan perindustrian. Kalau Ahli Yang Berhormat, tuan-tuan dan puan-puan perhatikan, disitulah selalunya Jabatan Kerja Raya akan memastikan adanya jejantas tidak pada semua tempat.

Oleh yang demikian, bagi penyelesaian kepada masalah ini, pengumpulan data kemalangan, lawatan tapak bagi mengenal pasti kesesuaian dan kekangan di tapak serta

disusuli dengan semakan teknikal yang akan dilaksanakan terlebih dahulu oleh pihak JKR sebelum sebarang kelulusan diberikan.

Dalam melaksanakan kerja-kerja meningkatkan kondisi keselamatan jalan raya ini, Kementerian Kerja Raya yang diwakili oleh Jabatan Kerja Raya. Tuan-tuan, Jabatan Kerja Raya adalah jabatan yang tertua dalam negara dan paling berjasa kepada negara. Untuk pengetahuan tuan-tuan, ia ditubuhkan pada tahun 1872 di negeri kita, sebelum Perjanjian Pangkor lagi sudah ada Jabatan Kerja Raya.

Oleh itu, dalam melaksanakan tugas-tugas mereka, mereka punya kriteria tersendiri, mereka punya SOP, mereka punya waran pemasangan. Mereka akan melihat kepada keutamaan, mereka akan memberikan perhatian mempertimbangkan antara kehendak dan keperluan. Dalam kes yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat ini, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya menerusi agensi kami Jabatan Kerja Raya yang sentiasa berusaha untuk meningkatkan ciri-ciri keselamatan jalan raya di negara ini telah memperuntukkan sebanyak RM181 juta bagi Pembinaan Jejantas Pejalan Kaki di seluruh Malaysia dalam Rancangan Malaysia Ke-11.

■1450

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, lokasi-lokasi yang disebut di hadapan Taman Seri Mahkota Jaya dan sebagainya yang berada di Jalan Persekutuan FT02, Jalan Kuantan ke Maran, adalah merupakan salah satu lokasi yang telah pun diberi perhatian, yang telah pun dicadangkan untuk RMKe-11. Jadi ketika Yang Berhormat bertanya ini, sebenarnya kerja-kerja untuk mengkaji keadaan di sini telah pun dilakukan.

Pada tahun ini, JKR akan membuat lawatan tapak di lokasi tersebut dan semakan teknikal untuk pelaksanaan kerja-kerjanya pada tahun hadapan, *insya-Allah*. Walau bagaimanapun, pembinaan jejantas pejalan kaki ini adalah tertakluk kepada peruntukan yang diluluskan. Oleh kerana peruntukan sudah kita dijangka diperolehi, program naik taraf keselamatan ini di tempat-tempat yang ditanya oleh Yang Berhormat akan bermula dan *insya-Allah*, kita cuba siapkan pada tahun hadapan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, hari Khamis, 11 April 2019.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.52 petang]